

KÖZLEMÉNY

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1981. december 3-i üléséről

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1981. december 3-án Kádár János elvtárs elnöketével ülést tartott. Az ülésen a Központi Bizottság tagjain kívül részt vettek: a Központi Bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke és titkára, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkárai, a Minisztertanács tagjai, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, az Állami Bér- és Munkügyi Hivatal elnöke és a központi sajtó vezetői.

A Központi Bizottság kegyelettel emlékezett meg elhunyt tagjáról, Fehér Lajos elvtársról.

A Központi Bizottság megvitatta és elfogadta:

— Gyenes András elvtársnak, a Központi Bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről adott tájékoztatót;

— Havasi Ferenc elvtársnak, a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának előterjesztésében az 1982. évi terv és állami költségvetés irányelveire vonatkozó javaslatot.

Bruno Kreiskynek, az Osztrák Köztársaság kancellárjának látogatása hazánkban jelentős esemény volt sokoldalú kapcsolataink további dinamikus fejlesztésében. Országaink, népeink kölcsönösen érdekeltek a zavartalan együttműködésben, a szomszédságból adódó előnyök közös hasznosításában. A Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság kapcsolatai jól példázzák a különböző társadalmi rendszerű országok együttműködésének lehetőségét.

Szpirosz Kiprianunak, a Ciprusi Köztársaság elnökének hazánkban tett hivatalos látogatása kétoldalú kapcsolataink jelentős eseménye volt. A tárgyalások során kifejezésre jutott, hogy kölcsönös a törekvés a Magyar Népköztársaság és az el nem kötelezett politikát folytató Ciprusi Köztársaság együttműködésének fejlesztésére.

Pártunk az elmúlt időszakban is konstruktív párbeszédet folytatott szocialista és szociáldemokrata pártokkal. Az enyhülés vívmányainak megvédésére és a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésére irányuló közös szándék fejeződött ki Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának és Willy Brandtnak, a Német Szociáldemokrata Párt elnökének magyarországi megbeszélésein, valamint pártunk képviselőinek a Német Szociáldemokrata Párt vezetőivel folytatott tárgyalásain, s részvételünkben a francia és a spanyol szocialista párt kongresszusán.

A Központi Bizottság megerősítette, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Népköztársaság kormányának — szövetségeseivel együtt — mindent megtesz a szocialista közönség békepolitikájának sikerre vitelért, az enyhülés vívmányainak megőrzéséért, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymással éléséért.

A Központi Bizottság áttekintette az októberi ülés óta eltelt időszak fontosabb nemzetközi eseményeit.

1. A Központi Bizottság megállapította, hogy a szocialista közösség országai az elmúlt időszakban is kezdeményezően és aktívan léptek fel a békés egymás mellett élés politikájának folytatása, a fegyverkezési verseny fekézése, a békének és az enyhülés vívmányainak a megvédése érdekében.

A Központi Bizottság kiemelt jelentőségűnek értékelte Leonid Iljics Breznyevnek a Német Szövetségi Köztársaságban tett látogatását, amelyet a magyar közvélemény is nagy érdeklődéssel kísért. A talákozó jól szolgált a különböző társadalmi berendezkedésű országok közötti békés egymás mellett élés, az európai béke és biztonság ügyét. Pártunk, kormányunk, népünk üdvözlő és támogatja az európai közép-határtávolságú nukleáris fegyverek kérdésében tett új, konstruktív szovjet javaslatokat, amelyek kifejezik a szocialista közösség törekvéseit, és reális alapot jelentenek az európai katonai feszültség enyhítésére, a fegyverkezési verseny mérséklésére.

2. A Központi Bizottság jóváhagyólag tudomásul vette a szocialista országok kommunista és munkáspártjai nemzetközi és ideológiai kérdésekkel foglalkozó KB-titkárainak tanácskozásán részt vett magyar küldöttség jelentését. Úgy értékelte, hogy a tanácskozás elősegíti országainknak a békeért, az enyhülés eredményeinek megőrzéséért és továbbfejlesztéséért, a társadalmi haladás és a nemzeti függetlenség ügyéért vívott közös harcot, a békeszerető erők összefogását, a szocialista építési új kérdéseinek megválaszolását, az ideológiai-elméleti tevékenység fejlesztését.

A Központi Bizottság fontos eseménynek értékelte a 90 kommunista és munkáspárt Prágában megtartott tanácskozását a mozgalom közös elméleti és tájékoztató folyóirata, a Béke és Szocializmus munkájáról. A Magyar Szocialista Munkáspárt a jövőben is részt vállal azokban a közös erőfeszíté-

sekben, amelyek a folyóirat tevékenységének továbbfejlesztésére, a kommunista pártok közötti vélemény- és tapasztalatcsere bővítésére irányulnak.

3. A Magyar Szocialista Munkáspárt megküldöztetett jelentőséget tulajdonít a kapcsolatok folyamatos fejlesztésének a szocialista közösség országaival, azok kommunista és munkáspártjaival. Ez fejeződött ki a Központi Bizottság küldöttségének a Szovjetunióban, valamint a budapesti pártbizottság delegációjának a Német Demokratikus Köztársaságban tett látogatása során, és más magas szintű találkozókban.

4. Parlamenti küldöttségünk látogatása a szomszédos Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságban tovább mélyítette sokoldalú együttműködésünket. A megbeszéléseken megerősítették, hogy adottak a lehetőségek, kölcsönös a szándék a magyar-jugoszláv kapcsolatok további fejlesztésére.

Hazánk és a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság kapcsolatait továbbfejlesztették azok a tárgyalások, amelyeket az Ali Nasser Mohamed veze-

tésével Magyarországon hivatalos, baráti látogatást tett küldöttségére, a kommunista pártok közötti vélemény- és tapasztalatcsere bővítésére irányulnak.

A Kambodzsi Népi Forradalmi Párt magas szintű küldöttségének magyarországi látogatása eredményesen járult hozzá kétoldalú kapcsolataink, együttműködésünk fejlesztéséhez.

A Magyar Népköztársaság és a békés egymással élés elveivel, a nemzeti záróokmányban megfogalmazott ajánlások szellemében minden lehetséges területen a kapcsolatok fenntartására és fejlesztésére törekszik a tőkés országokkal is. Ez tükröződött a Minisztertanács elnökének a Német Szövetségi Köztársaságban tett hivatalos látogatása során. Lázár György és Helmuth Schmidt találkozójára ismételtlen kifejezésre juttatta, hogy eltérő társadalmi berendezkedésű, különböző szövetségi rendszerekhez tartozó országok között is lehetséges eredményes együttműködés, ha azt az érintett felek az egyenjogúságra és a kölcsönös érdekekre alapozzák.

II.

1. Az 1981. évi gazdasági fejlődést a következő fő vonások jellemzik:

— A nemzeti jövedelem az előirányzott 2-2,5 százalék helyett várhatóan mintegy 1 százalékkal nő, elsősorban azért, mert az ipari termelés mérsékelten növekszik és a tervezettnél kevesebb kalászos gabona termelt.

— Az ipari termelés várhatóan 2-2,5 százalékkal haladja meg a múlt évit, és a külpiaci értékesítési lehetőségekkel összhangban differenciáltan alakul. A termelés növekményének nagyobb része belföldi felhasználásra kerül, a kivétel elmarad a tervezettől.

— Az építőipar termelése kismértékben csökken, a felújítási-fenntartási, valamint a külföldön végzett munkák aránya viszont növekszik.

A mezőgazdasági termelés valamelyest meghaladja az

1980. évit, de nem éri el a tervezettet. Kalászos gabonából — főleg a kedvezőtlen időjárás miatt — kevesebb termelt, de az ország kenyere biztosított. Kukoricából jó volt a termés. A szépen fejlődő állatállomány takarmányellátása zavartalan.

— A lakosság jövedelme és fogyasztása valamelyest meghaladja a tervezettet. Az egy lakosra jutó reáljövedelem országos átlagban 2 százalékkal, a lakossági fogyasztás pedig mintegy 2,5 százalékkal nő. A fogyasztói árak emelkedése az előirányzott 4,5-5 százalékon belül lesz. Az áruellátás összességében jó, a választék megfelelő.

Ütemesen halad a három műszakos és a folyamatos munkarendben dolgozók átterése az ötnapos munkahét-

(Folytatás a 2. oldalon)

A tudósnak nagyobb a felelőssége

Tudományos békekonzferencia Debrecenben

„A tudomány felelőssége a nukleáris katasztrófa elhárításában” címmel rendezett pénteken Debrecenben tudományos konferenciát az Országos Béketanács, a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottsága és a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottsága. A Debreceni Akadémiai Bizottság székházának előadótermében rendezett konferencián részt vettek Debrecen és a Tiszántúl tudományos életének képviselői, népfrontaktivisták, jelen volt dr. Kovács Béla, az Országos Béketanács főtákará, Fülöp János, a megyei pártbizottság titkára, Szöllösi Gyula, a megyei tanács elnökhelyettese, Pataki György, a városi pártbizottság titkára, dr. Kahler Fri-

(Folytatás a 2. oldalon)

Véget ért a Csapágyipari Együttműködési Szervezet 41. igazgatósági ülése

Koordinálták
a jövő évi csapágyszállításokat

Ünnepélyes keretek között a jegyzőkönyv aláírásával fejeződött be a CSESZ 41. igazgatósági ülése, amelyen részt vett Gábor András miniszterhelyettes, s értékelte a szervezet eddig elért eredményeit, az igazgatósági ülés munkáját. Megállapította, hogy a CSESZ a nemzetközi szervezetek közül eredményességében kiemelkedik, hiszen egyes speciális csapágyak hiányától eltekintve hazánkban és a tagországokban a csapágyellátás megfelelő.

Az igazgatóság ülésein elhangzott napirendi pontok vitájáról részletes jegyzőkönyvet készítettek a közkeletű szervek majd ennek alapján intézkednek a meg nem kötött szállítási szerződés pótlása és a csapágyigény teljesebb kielégítése érdekében. A záróülé- sen a delegációvezető beszámolt a kétoldalú (termelés-értékesítés) együttműködés-

ről. Megállapították, hogy az eddigi eredmények pozitívak. Azt, hogy a CSESZ tagországai a jövőben is elkerüljék a párhuzamos beruházásokat, fejlesztéseket, a delegációk vezetői tájékoztatók egymást az országukban folyó beruházásokról, illetve elképzeléseikről. A jegyzőkönyvet december 4-én a ké- ső délutáni órákban írták alá.

A Csapágyipari Együttműködési Szervezet igazgatósági ülésének résztvevői úgy határoztak, hogy Fiák Lászlót, a Magyar Gördülőcsapágy Művek vezérigazgatóját az elnöksége alatt végzett kiemelkedő munkájáért elismerő oklevéllel tüntetik ki. Ugyan- csak elismerő oklevelet adományoztak Nagy Dezső nyugdíjas kereskedelmi igazgató- nak, aki több éves munkával segítette a szervezet tevé- kenységét.

F. K. Kulesov aláírja a megállapodást

LÓNAPTÁR

vel ezelőtt, 1896. született, és 83 79-ben halt meg onov, nemzetkö- as szovjet-orosz ó. ligárháború küz- el 1918 óta je- ndszeresen. A itészet képvise- ozott be, majd a émákról a szo- témakörére tért Kötői élmény- ovítotték a Kö- a Kaukázusban Az 1941-ben írt van című elbe- yében a megyl- tevezetők, a d- adó emléket, a a Nagy Honvé- témakörébe vá- azután nem csu- etelben, hanem ientkeztek; meg- lengrádiak cí- okumentumregé-

életi munkássá- 49 óta a szovjet se, a Béke-világ- t. Művészetének a a hősi pá- kus lendület, az megfogalmazás. ói tevékenysé-

TELETES
RKESZTŐ

László
: 12-144

JDÜSZOBOSZ- lapszámunk- ető információ en tájékoztat- at A lézer mű- amazása című hely nem a velődési Köz- em Hajdúszo- velődési köz- nében lesz ma, n 19 órákor.

TOBURGONYA. nyiségű, elit öburgonyát ter- Keszthelyi Ag- Egyetem bur- övel együtt- üzemi gazdasá- j fajták között égeknek ellen- Róza fajtá, ama a hektá- mázsát is meg-

óforum

tervek tapaszt- tékelési mód- mákról, a nap- ellátásról, az munkáról lesz nazi Rádió fő- n, szombat dé- latók ezzel kap- esseire hajdúsi szakemberek vá- erdeznél levélben egyaránt lehet. Magyar Rádió stúdiója, Nyír- is Hadsereg út- telefonhívásokat an reggel 8 órá- 11-141-es tele-

MÉNYEK

divatúra- és aján- cember 7-én meg- kedves vásárlói- tartás: hétfő-ig, szombaton J. u. 1. sz. (x)

ívó műhelye- am. Nyitva: hét- 15-től 19 óráig. cys-Zs. utca 33., technikus. (x)

ühelyemet a Kút ól Áthelyeztem a 4. sz. alá. Minden adómet szeretet- ar 2-től. id. Csir- fon: 24-701. (x)

ves Ugyfeleinket, ember 7-től 20-ig itása miatt Baj- zám alatt tartunk e Hirdető H-B. l. Telefon: 11-873. (x)

ai — az Újkerti velődési Központ ak névadójával val, illetve korá- emlékeket, ó- keresünk. Kér- a Bolyai család- or művelődéstör- solatos dokumen- t birtokában van, reprodukálás cél- azokat rendelke- gitőket december- Általános Művel- Úttörőházának 4. várjuk (Jerikó

ztőség: Debrecen- : 12-144 — Felelős : 400 forint —

2. Az alaptevékenység mérlege: 3,2 milliós veszteség

A pusztán a gazdálkodás igazi formája az állattenyésztés. Erre elsősorban a nagy kiterjedésű legelőterület tette alkalmassá a Hortobágyot. A Tisza szabályozását megelőzően gazdag volt itt a fűhomag, s ez jelentette az állattenyésztés alapját.

32 ezer anyajuh és szaporulata legel jelenleg a pusztán az állattenyésztés, amelyik a Hortobágyi Állami Gazdaság birtokában van. A szaporulatot kettéválasztják. A jérék maradnak továbbtenyésztésre, a him ivarú állatokat három hónap alatt felhizlalják 30—35 kilóra és akkor a juhvágóhídra viszik.

Százhusz magyar tarka FI és 1500 hereford húshasznú szarvasmarha van a gazdaság birtokában, ezenkívül a négyszázas tejelőtehenészet szénájának egy részét is a pusztára adják. Ez a két — mondhatnánk úgy is, hagyományos — ágazat a hatodik ötéves tervben nem fejlődik számottevően. Az előbbre lépés ugyanis tökéletesen lenne, s figyelembe kell venni a pusztai elirtóképeségét, de a termékek értékesítésének lehetőségét is. Az ágazatok közötti rangsorban más ágazatok kerülnek előbbre.

Elsősorban a liba hozza a pénzt. A 24 ezer tojásból álló törzsállomány a tojásai időszakot kivéve a szabadban él. Idén 750 ezer naposlibát értékesített a gazdaság, jövőre ennél 30 százalékkal többet szeretnének.

A Hortobágy mély fekvésű részeinek vízzel történő elárasztása ideális terület kacsatenyésztésre. A naposkacák jelentős hányadát felhizlalják, megközelítőleg két és fél kilóra, s úgy értékesítik. 300 ezer naposkacsa az ÁFESZ-eken keresztül a kistermelőkhöz kerül. Néhány évvel ezelőtt ugyanis Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a kisebb, nem nyereséges keltetők egy részét bezárták, s az ottani lakosok ellátása is a HAG feladata lett.

Mit kér a világpiac?

A 24 ezres gyöngytyúk-törzsállomány duplázására is születtek már elképzelések. Am a lúd, a kacsa és a gyöngytyúk egymás közti sorrendjét, mindenféle fejlesztési elképzelést a világpiaci körülmények, az értékesítés lehetőségei szabják meg. A jelenlegi állapot természetesen a korábbi döntések helyességének vagy helytelenségének igazolására is szolgál.

gál, de a jövőbeni előrelépés lehetőségét is megszünteti, hogy a három baromfi-féle közül melyik kerül előtérbe.

A lúd iránti kereslet most rendkívül nagy, mert a szokásos szállítók egy része a szükségesnél lényegesen kevesebbet kínál eladásra. Ezt szeretnék a gazdaság vezetői kihasználni, no meg azt, hogy a „májliba” irányába toldott el a hazai termelés. Így az olasz, fehér fajtájú húslúd értékesítése zökkenőmentesebb lett. Az országban e fajta fenntartása a HAG feladata, s a törzsállomány rendkívül jó minőségű a szakemberek is elismerik.

A pecsenyekacsák iránti kereslet is tartósan igérkezik, értékesítési probléma inkább a gyöngytyúknál volt tapasztalható. Az utóbbi időben termelési nehézsé-

Ponty, amur, angolna

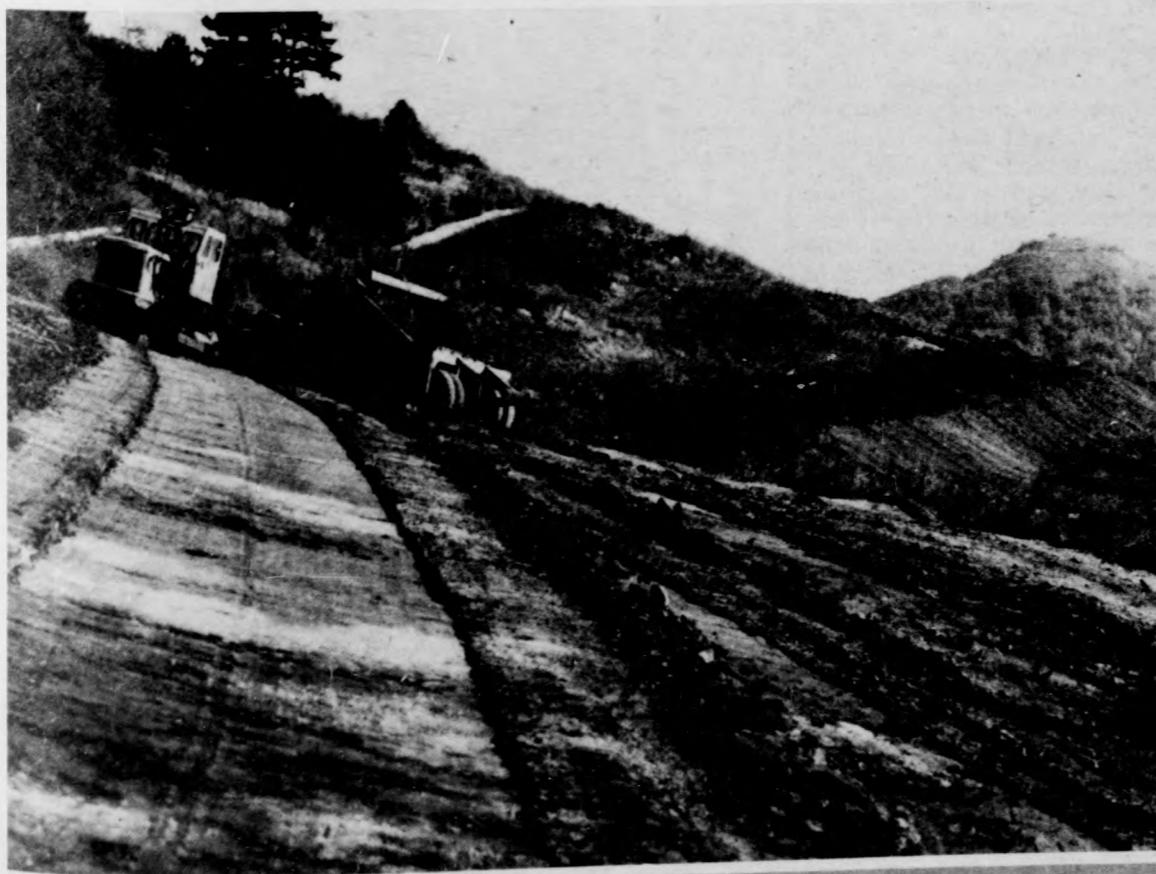
A halászati ágazat ebben az esztendőben 3200 tonna keresett hallal járul hozzá a jövedelmezőséghez. Az értékesített hal 60 százaléka ponty, 35 százaléka busa és amur, 5 százaléka nemes ragadozó. A halászati ágazat korábban számtalan problémával küszködött, s ez részben az önálló halgazdaság örökségéből származott.

A tavalyi halbetegség — a nekrozis — megszünt, s a szakemberek három korozó együttes hatására vezették vissza a bajt. Új takarmány-adalék alkalmazásával megszüntették a korábbi nehézségeket. Az előbbre lépésben az is szerepet játszott, hogy az új halkeltető ebben az esztendőben már 180 millió lárvtól állított elő, így jövőre az ivadékok, két év múlva pedig a tenyésztésre alkalmas halak száma változik nagymértékben. Az elképzelések szerint 1985-ben már 4500 tonna halat állítanak elő a gazdaságban, lényegében ugyanakkora területen a termelés intenzívabbá tételével.

Angolnával is kísérleteznek a Hortobágyi Állami Gazdaság szakemberei. Néhány esztendeje vette át a gazdaság a tukai kendergyár betonmedencéit. A 6 ezer négyzetméternyi területen, kihasználva a különböző hőmérsékletű vizeket, intenzív halasítást végeznek. A TERIMPEX közreműködésével, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, az OMFB támogatásával, saját erő és bankhitel felhasználásával 40 milliósi beruházást hajtanak végre. A British Petrol cég licence alapján a napokban érkeznek az első angolnák Tukára.

(Folytatjuk)

Hajdú István

ÚJ TERASZOK 140 HEKTÁRON

A hodrogkeresztúri Kővágó dűlőben és a mádi Ózhegyen teraszokat alakítanak ki, mintegy százezer hektáron. A teraszokat szőlővel telepítik be a szakszervezetek.

(MTI-fotó — Kozma István felvétele — KS)

Önmagunk megmérése

Itt tartunk, eddig jutottunk...

BESZÁMOLÓ TAGGYŰLÉS A KONZERVGYÁR II. SZÁMÚ PÁRTALAPSZERVEZETÉBEN

Hogy mit jelent a termelés pártirányítása, arra a gyakorlattal adta meg a választ az MSZMP konzervgyári II. számú pártalapszervezete az 1981-es esztendőben, bár nem könnyítette a helyzetet, hogy sok személyi változás volt a vezetőségben.

A gazdasági feladatok végrehajtására még az év elején elkészítette az alapszervezet a saját munkatervét, amelyben a termelési terv teljesítését s általában a gazdasági feladatok ellátásának magasabb színvonalra emelését, az anyag- és energiatakarékosság fokozását határozták el.

Ennek teljesítését, az intézkedések hatását mérték most fel a 28 tagú kollektíva tagjai a napokban tartott beszámoló taggyűlésen is.

A vezetőség beszámolója, de a hozzászólások is elsősorban a gazdaság, az eredményes gazdálkodás szemszögéből nézték az évet. Ez érthető, hiszen a többségében (mintegy 60—70 százalékában) fizikai dolgozókból álló műszaki jellegű kollektíva a termelésrel a mindennapi munkája során szoros kapcsolatban áll.

A beszámoló megállapította, hogy az alapszervezet területén a gazdasági vezetők évente részletes tervet készítenek, amelynek végrehajtását az alapszervezet folyamatosan ellenőrzi. Az ellenőrzés fő eszköze a termelésben való személyes részvétel, tapasztalatgyűjtés mellett a taggyűlés és vezetőség előtti beszámoltatás.

Javuló mutatók

Ez az együttműködés nagymértékben közrejátszott abban, hogy határidőre és megfelelő minőségben rendelkezésre álltak a termelésben meghatározó jelentőségű gyártóvonalak, ha voltak is apróbb problémák. Ez év munkájának értékelésekor az alapszervezet ezeket sem felejtette el. Nem békélnek meg például azzal a helyzettel, hogy néhány tervezett karbantartási munka más (terven felül beugrott) feladat miatt nem teljesülhetett. A beszámolóban felhívták a figyelmet a minőségi hibákra is.

Mégis megállapítható a taggyűlés, hogy az év során a gépek kihasználtsága nőtt, csökkentek az állásidők. A gyártóvonalak gépeinek, berendezéseinek kialakításában, karbantartásában, üzemeltetésében az alapszervezet tagjai tevékenyen közreműködtek.

A tervben szereplő takarékoság eredményeit mérlegre téve a pártalapszervezet megállapította: a fajlagosenergia-felhasználás

Nagyító alatt a lakásszervezetek

Az új lakásban a boldog családfő azonnal megállapította, hogy az ablak részen kibéjár a szél, hogy az egyik szobában a szőnyegpadló alól hiányzik a szigetelőanyag, hogy a másik szoba ajtaját akkor se tudja becsukni, ha megfeszül. Arra gondolt, ha 6 ilyen minőségű munkát végezne az esztendő végéig, egyhamar kezébe adnák a munkakönyvét. Majd azzal a kéréssel fordult a lakásszervezet elnökéhez, hogy védjék meg az érdekeit.

Az elmúlt hónapokban a népi ellenőrök országsszerte megvizsgálták a lakásépítő és -fenntartó szövetkezetek tevékenységét. A bevezetőben említett eset azonban korántsem nevezhető egyedülállónak, ezért felhívja a figyelmet arra, hogy a jövőben a tanácsok műszaki osztályainak és a lakásszervezeti tagok érdekeit képviselő szervek munkatársainak nagyobb következettséggel kell eljárniuk a lakások műszaki átvételekor.

Bár országos tapasztalatokról még nem szólhatunk, egy-egy megyei vizsgálat megállapításai lehetőséget adnak arra, hogy eltöprengjünk a lakásépítő és -fenntartó szövetkezetek időszerű gondjairól és ezek lehetséges megoldásairól. Mert még a korábbi sok vitára okot adó műszaki átvétel kérdésében is csökkenti lehet a gondok számát. Bizonyítja ezt az is, hogy van olyan megye, ahol az átvételi bizottság tagjait az átadásra elkísérik a kivitelező vállalat szakmunkásai, akik nyomban kijavítják a felfedezett hibákat. Aligha kell bizonygatni, hogy az említett példa miért érdemes a

lás (a gőzfelhasználást kivéve) javult. Sok kívánnivalót hogy maga után viszont még mindig az anyaggazdálkodás, amelyben nem is a takarékosággal van baj, mint inkább néhány anyagfeleség hiányával, a szűkös raktári készlettel.

Az év során új termékek gyártására is sor került a gyárban (új mireliti gyümölcsstermek, szárnyaskrém, almapüré stb.). Ezek részben új technológiát igényeltek, amelyhez az alapszervezet területén dolgozók alkotóan, kezdeményezően álltak hozzá, megértve az új piaci, minőségi követelmények jelentőségét.

Mindennek a jelek szerint jobbkat most már a bérézési körülmények, amelyek úgy tűnik, megállították a korábbi, tragikus mértékű elvándorlást a gyárból.

Az a kis plusz, amitől szocialista...

A további tennivalók között fogalmazódott meg a vezetőség beszámolójában, de az anyag fölötti taggyűlési vitában is a szocialista brigádmozgalom jobb segítése. A jelek szerint ugyanis az elmúlt évi kongresszusi és felszabadulási verseny után ez évben már mintha alábbhagyott volna egy kicsit a szocialista munkaverseny-mozgalom. Nincs persze semmi különösebb baj, egy kevésbé éles szemű, kevésbé kritikus hangú alapszervezet talán észre sem venné, szóvá se tenné. A konzervgyári II. számú alapszervezet azonban észrevette a megtorpanást, és tenni akar a megoldásért, mert a brigádok ugyan (ahogy a beszámoló fogalmaz) „... gazdasági vállalkozásait teljesítik, de a plusz... ami szocialistává tesz” valamely brigádot, akörül bizony vannak hiányosságok.

A tennivalókat, saját feladatait kereste a beszámoló taggyűlésén a Debreceni Konzervgyár II. számú alapszervezete. Ami pedig évi önvizsgálatukban talán a legfigyelemreméltóbb, nyíltan, őszintén néztek szembe saját valóságukkal. Nem mindenütt kézenfekvő még ez a módszer. Antal János, az alapszervezet (funkciójában is) fiatal titkára maga mondta: „Itt tartunk, eddig jutottunk”. Pedig máshol, „eredménycentrikusan” közelítve talán zengeményeket írtak volna az eddig elértékből is. A konzervgyáriak módszere a helyes. Önmagunkat nem érdemes becsapni. Ez a tárgyilagosság a továbbhaladás feltétele.

H. A.

szűkös raktári készlettel.

Brezsnyev, az itkára, a Szovetselsőbb Tanácsa elnöke. A főnival megártói Szerződésen együttműködésnyid Brezsnnyev bizottság tagbi sikereket kiSzerződés taglemi képességhhez. A honvétervi bizottság levő szövetséges elegációi fölkeenen-mauzóleuakószobáját és a Kremlebenyezték el a Lemnál és az isna sírjánál.

jos hadserégtáredelmi miniszhaérkezett (MTI)

oztató

názba, tudomákus és nyelvi hívják a fiataloavasüdület is

6 esztendőben külföldi utazáhat különvona-a Szovjetunió-a is szerveznek stvérvárosokba. 61 sícsoportokat Csehszlovákiába, bba és RomáDK-ban az öszszálláshelyre az keresztlü olcsó

alhatnak le a itik a külföldi éni utazási le-Csehszlovákiába, bba, Bulgáriá-táviába. A la-akteret terhére, szak hálózatára nyugat-európai is ajánlanak. ekről szólva el-ütömben halad-lyik legnagyobb ági szállodájá-Balatonföldvá-letesítményben fiatalról gon-majd. Központjában 1982 illodát avatnak, adapestin is egy álló építését. (MTI)

elszólalás ridban

magyar felszólal el a madridi teki teljes ülé- a 35 ország jóváhagyták a g tartó hétre kaprogramot. felszólalt Leo-külügyminisz-a szovjet kül-je emlékezte-zeledik decem-z az időpont, a küldöttségek a szerint — a kozót töreked-és kiegyensú-rodokumentum-

A munka be-azonban már idő maradt. A tség véleménye an ez is elég le-gy felelősség-attal megoldják kérdéseket. Ferenc nagy- ar küldöttség felszólalásában ifejtette a mat-ot, rámutatva: feladat az, ho- k a biztonságot A leszerelési és enőrzési tár-ig is bonyolul-és rendkívül voltak. Késérő bizonyítják, tárgyalásokon megállapodást résztvevők né-ositja a tárgya-saját céljai-ssével.

Mire jó a védjegy?

Válaszul a címben feltett kérdésre, tegyünk egy próbát, legalábbis képzeletben. Az önkiszolgáló boltban tíz látszólag egyforma rúd téliszalámít helyeznek el egymás mellett, de a tíz közül egyen piros-fehér-zöld papírgyűrű van „Pick” felirattal. Vajon melyiket viszik el elsőként? Fogadni lehet rá, hogy azt, amelyiket a jól ismert védjeggyel jelölték meg. Tömören és némileg leegyszerűsítve erre jó a védjegy: eladja az árut.

Természetesen csak akkor, ha a védjegy a fogyasztóban kellemes asszociációkat kelt, és ha az emblémát vagy megnevezést legalább hírből ismeri. Ezért, ahol az áruk versengenek egymással, és ahol a termelők minél többet akarnak eladni a maguk portékájából, ott jogilag is védik a terméket megkülönböztető emblémát, elnevezést. Jogi oltalom alá helyezik, azaz fenntartják maguknak, és megtiltják másoknak a jel, a név használatát.

Nem véletlen, hogy a magyar fogyasztó tudatában igen szerény helyet foglalnak el a védjegyek, hiszen amíg az áru kínálat nem olyan gazdag, hogy az azonos rendeltetésű termékekből választani kellene, s amíg ezek a termékek nem állnak olyan bőségben rendelkezésre, hogy egymással versengjenek a vevő megnyeréséért, addig a védjegy felesleges. Különösképp, mivel a jogi oltalom megszerzése — a bejegyeztetése — és a védjegy bevezetése, reklámozása költséges mulatság.

Más a helyzet a nemzetközi kereskedelemben, ahol a magyar áruknak is erős versenytársakkal kell megküzdeniük. Ott már csak azért is érdemes a jogi oltalmat megszerezni, a védjegyet használni, mert bármilyen jó is egy ismeretlen áru minősége, csak alacsonyabb áron lehet eladni. Igen ám, csak hogy azt sohasem lehet tudni, hogy egy új áru a későbbiekben bevételre talál-e külföldön is. (Jó példa erre a bővös kocka emlékeztetés esetel) Ezért az lenne az ésszerű, ha egy új termék forgalomba hozatalakor a gyártók akkor is gondolnának a védjegy megtervezésére, bevezetésére, ha az árut egyelőre csak a hazai kereskedelem rendel meg. Ezt indokolja, hogy a hazai áru kínálat, lassan bár, de bővül, és a termékek egy része itthon is versenyben van egymással.

Érdemes és időszerű tehát növelni a védjegy szerepét. Egyebek között ezt a célt szolgálta a nemrégiben Trade Mark '81 néven rendezett nemzetközi védjegykiállítás, s a Budapesti szervezett nemzetközi védjegykonferencia. A védjegy-kultúra fejlesztését, a magyar védjegyek intenzívebb használatát szolgálta — közvetve — az is, hogy a Magyar Kereskedelmi Kamara védjegybizottsága és a Hungexpo védjegy pályázatot írt ki. Idézzük az első helyezést elért pályamunkából:

„Az árut az ismeretlenség homályából a védjegy emeli ki... A vásárló a védjeggyel megjelölt árut, ha azt jónak találja, máskor is keresi és vásárolni fogja. Egyidejűleg kialakul tudatában, hogy az azonos védjeggyel jelölt termékek a korábbiakhoz hasonlóan jó minőségűek, s az így befogadott védjegy bizalmat ébreszt a gyártó és a forgalmazó többi terméke iránt is.” A pályadíjnyertes szerző: Balla Marianna, a Medimplex Külkereskedelmi Vállalat propagandaszakosztályának munkatársa.

Talán nem véletlen, hogy éppen a Medimpex reklámszakembere a pályázat első helyezettje: a magyar védjegyek nagy hányadát a gyógyszeripar alkalmazza. Ugyanakkor például a könnyűiparnak alig van védjegy. Jellemző az is, hogy a kifejezetten magyar eredetű védjegyek száma alig néhány ezer, ugyanakkor a nálunk is bejelentett, tehát hatályos nemzetközi védjegyeké több száz ezer!

S egy másik véglet: némely országban, ahol elárasszotta a márkák özöne a fogyasztót, ahol szédítő a védjegyzett termékek sokasága, és természetesen vált a hivalkodó csomagolás — megjelentek márkanév nélküli, egyszerűen csomagolt és kifejezetten olcsó áruk. Ezekre csak éppen annyit írtak: „fogkrém” vagy „szappan”. És — sikert aratnak. De népszerűségük a szakemberek szerint csak addig tarthat, amíg további fogkrémek és szappanok jelennek meg márka nélkül.

Nálunk minden fogyasztási cikkben fel kell tüntetni a gyártó nevét, és a gyártót, teljesítvén ezt a kötelezettségüket, mindinkább törekednek arra, hogy márkájukat használják megjelölésként. A Kozmetikai és Háztartás-vegyipari Vállalat például Caolára változtatta nevét, ami szintén lépés a védjegyek használatára. A gazdálkodás korszerűsödése, a termékek nagyobb választéka előbb-utóbb kibontakoztatja a versenyt a hazai piacon is, és ennek nélkülözhetetlen kelléke lesz a védjegyek bejegyeztetése, reklámozása és használata. A fogyasztónak ebből annyi haszna lesz, hogy választásában, döntésében eligazítást kap a védjegyek-től.

Gál Zsuzsa

GAZDASÁGI SZEMLE

KGST-gondok

Néhány, kincsekben dúskáló állam kivételével aligha van manapság olyan országa a világnak, amely kisebb-nagyobb problémák nélkül működő gazdaságával dicsekedhetne. Nagyon is komoly, legtöbbször rövid idő alatt nemigen megoldható nehézségekkel küzdenek Kelet és Nyugat, Észak és Dél közgazdasági, gazdaságpolitikai. Ha pedig a nemzeti gazdaságok zavartalan fejlődését válságjelenségek, piaci és pénzügyi nehézségek akadályozzák; természetesen akadnak gondok a regionális gazdasági szervezeteken belül is.

Érdekes jele ennek például, hogy az utóbbi években-hónapokban napi- és heti lapjainkban, valamint folyóiratainkban megnőtt a KGST-vel foglalkozó írások száma. A Közgazdasági Szemle 10. és 11. számában is megjelent egy-egy tanulmány, amely a KGST jelenkori szerepét és feladatait, illetve a tagországok közötti tervezési együttműködések problémáit tárgyalja — de a többi cikkben is felbukkannak az éppen elemzett témakör KGST-vonatkozásainak hangsúlyozása. Ezúttal Csaba László (az MTA Világgazdasági Kutató Intézetének tudományos munkatársa) Világgazdasági integrálódás és a KGST-országok tervezési együttműködése című írására hívjuk fel a figyelmet.

A szerző mindenekelőtt leszögezi: a korábbi zézetekkel ellentétben ma már egyöntetű a közgazdászoknak az a véleménye, hogy a KGST-országok nem törekedhetnek önállóságra, még a szervezet viszonylag tágabb földrajzi keretein belül sem. Egyszerre két irányban kell fejlődnie az integrációnak: egyrészt a KGST-n belül az ismert elvek alapján, másrészt pedig világgazdasági méretekben, a nemzetközi munkamegosztás törvényeinek engedelmeskedve. Ez utóbbi irányú törekvéseket jelzik azok a döntések, határozatok, amelyek az utóbbi két-három esztendőben a KGST-országok egész sorában igyekeztek új irányítási rendszer segítségével rugalmasabbá, alkalmazkodóképesebbé tenni a gazdaságot.

Csaba László ezután alapos, sokoldalú elemzéssel ar-

ra a kérdésre igyekszik választ keresni: „A KGST-egytümműködés fő eszköze a tervkoordináció jelenlegi formájában mennyiben igényli és biztosítja a világgazdasági alkalmazkodáshoz oly fontos rugalmasságot, továbbá, a tervezési együttműködés új eszközei, a célprogramok mennyiben lehetnek eszközei az exportorientált és mennyiben a regionális autarkiaát célzó gazdaságfejlesztési koncepcióknak?” Megállapítja, hogy az egyes országokban még a közelmúltban is uralkodó nézetek ellenére a tervkoordináció, valamint a célprogram módszere nem képes a szocialista országok gazdaságának lehető legésszerűbb összehangolására. Problémát jelent az éves és a középtávú tervezetetések mechanizmusa (a döntést hozó szervek nem képesek minden esetben áttekinteni a valódi szükségleteket és lehetőségeket), de nehézséget okoz az elszámolás döntően természetes jellegű is: bizonyos árumennyiségért bizonyos árumennyiségért fizetnek egymásnak az országok. Aktivumra törekedni így senkinek sem érdeke, hiszen nem biztos, hogy a többlet ellenértéként éppen a szükségleteknek megfelelő áru kapható.”

Csaba László külön fejezetben ír a célprogramok kidolgozásának elméleti alapjairól, valamint azok gyakorlati vonatkozásairól. Végül a tanulmány utolsó bekezdésében a szerző mondanója összefoglalás adja: „A KGST-egytümműködésben tehát párhuzamos előrelépés szükséges a tervezés és a pénzügyi rendszer fejlesztésében, mert az egyik lemaradása előbb-utóbb a másik lemaradását is maga után vonja. Mivel a világgazdasági integrálódás folyamata a rugalmas alkalmazkodóképesség fokozását parancsoló feladatként állítja különösen a kisebb európai KGST-országok gazdasága elé, úgy tűnik, a szocialista országok együttműködése is akkor lehet igazán hatékony, ha az exportorientációt, a világgazdaság-együttműködést segíti elő. Ez pedig a jelenlegi körülmények között az áru- és pénzügyviszonyok aktivizálását tenné szükségessé.”

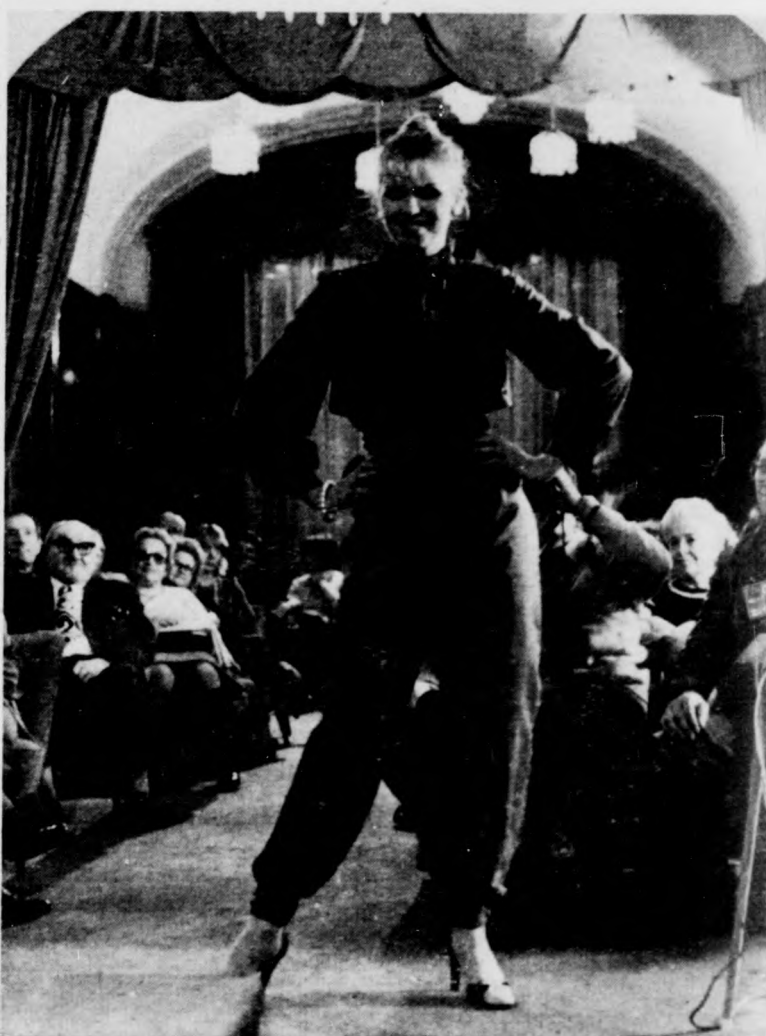
g. l.

Tavasza ajánlják a divattervezők a kétrészes fekete-fehér kockás együttest az elegáns öltözékek kedvelőinek

DIVATBEMUTATÓ A MUOSZ-BAN

A BUDAPRINT és a Pamutnyomó-ipari Vállalat a napokban a Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában bemutatta az 1982. évre ajánlott divatújdonságait.

Estére is divat a nadrág — de bokában ráncolva, hozzá pedig a romantikus hatású, fodros blúz

A nyár divatja viszonylag állandó — elől mély kivágás, a szoknya bővülő, és mindenütt sok fodor (MTI-fotó: Kovács Gyula felvételei — KS)

BÜNYÜGYI TUDÓSÍTÓNK JELENTI

A hírük megelőzte őket

Vajon melyik kedves olvasónk vert már el hét nap alatt 4000 forintot? Biztosan nem sok, bár ami azt illeti, egy ilyen művelet minden további nélkül elvégezhető. Sikerült ez Berki Lászlónak (Hajdúszoboszló, Gábor Áron u. 2.) is. A rabkeresményével járt így, amelynek összegyűjtött része négyezer-kétszáz forint volt, s amelyet 1981. augusztus 21-én kapott kézhez, amikor kirúgott a börtön kapuján. (Ez az intézmény nem volt ismeretlen számára. Emberről és erőszakos nemi közönség kísérlete miatt összébüntetésbe foglalt ítélet következményeként összesen 5 év és 4 hónapi szabadságvesztést kapott, majd kiszabadulása után kétszer is elítéltek lopás és más bűncselekmények miatt.)

A rabkeresménynek már csak az emléke volt meg 1981. augusztus 28-án, amikor Berki a Kinizsi sörözőben együtt ivott Szász Gáborral (Debrecen, Oláh Kálmán u. 57.). Eppen ezért nem volt váratlan, hogy felvetette az ötletet, valahogyan pénzt kellene szerezni. Miért éppen Szász? Mert tudta róla, nem elrontója a könnyű pénzszerzési alkalmaknak. Lopásért, garázdaságért ő is többször volt már

elítélve. Legutolsó büntetéséből 1981. április 7-én szabaddult. A söröző után a Bajcsy-Zsilinszky utcán lefelé indultak el a Pásti utca irányában, noha Szász lakása éppen az ellenkező irányban van.

A Pásti utcában fényes kirakat kápráztatja el az arra járókat az éjszakai órákban is. A RAMOVILL-bolt az, amelyet a villamosipari szövetkezet működtet. Berki állítása szerint ő lemaradt, s csőrömpölésre figyelte fel. Társa betörte a csillogó kirakatot (Szász ezt végig tagadta, de arra nem tudott magyarázatot adni, hogy az ablaktörőnek használta követőn a rendőrkutya az ő szagát fedezte föl.)

Mindezenre együtt indultak tovább a zsákmánnyal, amelynek értéke tízezer forint volt, s amelyet el kellett dugni valahol. Egyikük lakásán sem tartották biztonságosnak erre a célra, ezért azt gondolták, hogy a néhány rádiót a Nagyalomás csomagmegőrzőjében helyezik el. Nehogy rendőrebe ütközzenek — ez volt a legfontosabb —, mert lebukhatnának. Ezért a rádiókat tartalmazó szatyrot, s a vállra akasztható rádiót hatalmas kerülővel vitték előbb a Budapesti Északi utcai sorompóig, majd az állomás közvetlen

közébe, a hídfeljáróig. Ott Berki vette magához a „szajrét” s elindult vele az állomásépület felé.

Ugyanebben az időpontban itt tartott ellenőrzést a rendőrkutya, amelynek tagjaihoz már eljutott a hír: Feltörték a Pásti utcai bolt kirakatát. (Berkiék így saját csapdájukba estek: a hírük hamarabb eljutott az állomásra, mint ők maguk!) Így nem csoda, hogy a rendőröknek gyanús lett a Berki nyakában lógó vadonatúj rádió, s az igazoltatás közben kiderült az is, mi van a reklámszatyorban. Mire Berki a rendőrautóba került, már bevallotta: bűncselekményből származik a sok rádió.

De mi történt Szással? A tanúk egybehangzó vallomása arra utal, látnia kellett a rendőrautót, s azt, hogy társa lebukott. (Ő azt mondta, nem látta.) Valószínűleg ezért indult el a járási rendőrkapitányságra, a Becske-reki utcába, hogy bejelentést akar tenni.

Berkiel először a helyszínre mentek a rendőrök, így az az érdekes helyzet alakult ki, hogy mire a rendőrautón bevitték a rendőrségre, Szász már ott ült. El lehet képzelni lelkiállapotát, amikor cimboráját meglátta.

Szász el akarta játszani a jóakarátú bejelentő szerepét, de a bizonyítékok ellen szóltak így a bíróság társtettesként, dolog elleni, erőszakkal elkövetett lopás büntetésében marasztalta el őket, s Berki Lászlót egyévi, Szász Gábor 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte, mindkettejüket eltiltotta két évre a közügyek gyakorlásától. Szász kötelezte a kirakat betöréséből keletkezett kár megtérítésére. Az üveg betörése miatt a szilánkoktól megsérült néhány értékes műszaki cikkben kb. 9000 forint a kár, s maga a kirakat újrávegyése is 1413 forintba került. S itt elengedhetetlen a megjegyzés: a bolt képviselője vallomásaiban megemlítette, hogy az 1974-es boltnyitás óta nem volt még év, hogy be ne törték volna az elhagyatott helyen levő, de fényes és csábító kirakat üvegét, többször annak reményében, hogy az ott levő rádiókat, magnókat megdézsmálják. Vajon nem teltet volna arra, hogy a villamosipari szövetkezet biztonsági rácsot szereltesen föl a kirakatra?

A bíróság által hozott ítélet nem jogerős, mert a vádlottak fellebbezést nyújtottak be.

G. J.

TUD... MŰ... a SZÉ...

A bányászoknak...
múltja van. És — különös...
a szén végre helyesen ért...
kelt szerepét tekintve — k...
moly jövője is. Ha visze...
egy ágazat jelentős jövőn...
néz elebe, akkor természet...
hogy az ágazaton belül az...
alkalmazott eljárások, módsz...
rek technikai-műszaki fej...
lesztésével is számolni ké...
Olyan beszélgetőpartn...
kérdésünk minderről, a...
személyében is renprezent...
ja a szénbányászokban...
múlttól a jövőig megtett...
megteendő utat. Ugyanis...
Faller Gusztávnak, a műsz...
ki tudományok doktorán...
az Ipari Minisztérium cím...
tes főosztályvezető-helyet...
sének (aki a bányászati...
minisztériumon belül irány...
dr. Kapolyi László álla...
titkár szakértői csoport...
ban dolgozik) ősei gene...
ción keresztül oktatt...
bányászmenzedekeket, ker...
ték az újat a bányászok...
ban — ő maga pedig a jó...
útjait keresi. A Magyar T...
dományos Akadémia 19...
évi közgyűlésén például...
illetve a Föld és Bányász...
Tudományok Osztályán...
ehhez kapcsolódó osztá...
ülésén — éppen dr. Fal...
Gusztáv tartott bányász...
programok műszaki-tudom...
nyos megalapozásáról vi...
indító előadást.

— A magyar tudomá...
legfelső szintjein — mond...
— komolyan, átfogóan vi...
gálják a természeti erőfor...
sokat, így a bányászat lét...
tőségeit is. Az Országos K...
zéptávú Kutatási és Fejle...
tési Terv előkészítése sor...
programot készítettünk...
szénelőkészítés, a szénmen...
sítés és a széntüzelés fejle...
tésére. Ez a program ne...
rég az energetikai közp...
kutatófejlesztési célprogr...
keretében végezték, or...
országos energiagazdálkod...
hatóság irányításával.

— Miben mutatkozik...
vagy a közeljövőben a k...
melés műszaki fejleszté...
szolgáló kutatások eredm...
nyének gyakorlati megva...
sulása?

— A működő bányák k...
szerűsítése mellett az e...
program keretében negy...
bánya létesült, illetve lé...
sül. Márkushegyen napi 7...
tonnás, Nagygyházán napi...
6000 tonnás kapacitással...
beindult a termelés. Má...
ban úgy épül a végkifejl...
sében 13 800 tonna napi...
bányauzem, hogy napi 2...
tonna kapacitással mielő...
üzembe léphessen az „e...

Anyo...

A gyáriparban, építőip...
ságban egyre nagyobb pró...
mozgatása. Ömlesztett és...
bevált, hatékony eszköz...
ható tömeggyártó üzemeke...
litandó anyag minőségene...
anyaga és szerkezete; any...
der textilbetéttel, acélheve...
utóbbiakat főleg meleg...
nálják. A textilbetét a he...
gum fedőréteget néha be...
lított anyag nagyobb em...
vissza.

Szabályos szögletes any...
ra és gyári szerelősza...
lesztett anyaghoz szinte...
alkalmaznak, mert így sok...
mennyiség, mint sík szala...
A szállítószalag lényeg...
szállító, amely az anya...
végtelenített hajlékony h...
dob a hajtódob, amely m...
a másik a feszítődob, am...
A szállítószalag lehet víz...
kedő. Olykor vízszintes...
mást, ekkor a heveder tör...
szállítószalagon az anyag...
ső szalagát szállítja, ez...
támasztják alá.

A szállítószalag szállító...
és sebességétől függ. Az...
10 métertől néhány száz...
tők vagy helyhez kötöttek...
hossza több kilométer is...
kézi lapátalással vagy val...
sík szállítószalagról vagy...
Képünkön a bányából fe...
tatja útját. (MTI Külföldi...)

Műszaki fejlesztés a szénbányászatban

A bányászatnak nagy múltja van. És — különösen a szén végre helyesen értékelt szerepét tekintve — komoly jövője is. Ha viszont egy ágazat jelentős jövőnek néz elébe, akkor természetes, hogy az ágazatban belül az alkalmazott eljárások, módszerek, technikai-műszaki fejlesztésével is számolni kell. Olyan beszélgetőpartnert kérdeztünk minderről, aki személyében is renprezentálja a szénbányászatban a múlttól a jövőig megtett és megteendő utat. Ugyanis dr. Faller Gusztáv, a műszaki tudományok doktorának az Ipari Minisztérium címzetes főosztályvezető-helyettesének (aki a bányászatot a minisztériumon belül irányító dr. Kapolyi László államtitkár szakértői csoportjában dolgozik) ősei generációkon keresztül oktattak bányásztechnológiákat, keresték az újat a bányászatkodásban — ő maga pedig a jövő útjait keresi. A Magyar Tudományos Akadémia 1981. évi közgyűlésén például — illetve a Föld és Bányászati Tudományok Osztályának ehhez kapcsolódó osztályülésén — éppen dr. Faller Gusztáv tartott bányászati programok műszaki-tudományos megalapozásáról vitaindító előadást.

A magyar tudomány legfelső szintjein — mondja — komolyan, átfogóan vizsgálják a természeti erőforrásokat, így a bányászat lehetőségeit is. Az Országos Középtávú Kutatási és Fejlesztési Terv előkészítése során programot készítettünk a szénelőállítás, a szénemelés és a széntüzelés fejlesztésére. Ez a program nemrég az energetikai központ kutatásfejlesztési célprogram keretében véglegesült, az országos energiagazdálkodási hatóság irányításával.

Miben mutatkozik most vagy a közeljövőben a kitermelés műszaki fejlesztését szolgáló kutatások eredményeképpen gyakorlati megvalósulások?

A működő bányák korszerűsítése mellett az eocén-program keretében négy új bánya létesült, illetve létesül. Márkushelyen napi 7800 tonnás, Nagygyeháza napi 6000 tonnás kapacitással már beindult a termelés. Mányban úgy épül a végkifejletében 13 800 tonna/napos bányauzem, hogy napi 2150 tonna kapacitással mielőbb üzembe lépessen az „első

lépcső”, a Lencsehegy II. bányauzem napi 3270 tonna kapacitással tervezés alatt áll, illetve építéssel kezdődik. Balánkán folyik már, Dudaron pedig előkészítés alatt áll az évi 500—500 ezer tonna kapacitást 20—25 évre meghosszabbított területbővítés. Ha azt nézzük, hogy ma egy aknára napi 1350 tonna széntermelés jut, máris látjuk a program egyik újdonságát: a koncentráció növekedését. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy az új bányákban olyan műszaki színvonalat irányoznak elő, amely révén a mai föld alatti termelékenység többszöröse is elérhető. Ezért a kutatási-fejlesztési munkák a vágathajtás és a frontfejtés komplex gépesítése érdekében folynak. Különösen fontos a speciális körülményeket figyelembe vevő biztosító-szerkezet-kiválasztási és pajszejtészesi munka. Ha vastag a széntelep, akkor különösképpen jól kell összehangolni a fejtési rendszert és a fejtési technológia tervezését; ha pedig keskenyhomlokú fejtésmóddal kell dolgozni, akkor a bauxitbányászatnál már kialakított érc-omlasztásos változatokat is lehet alkalmazni, amelyek üzembiztonsága és hatékonysága ott már bebizonyosodott. Az automatizálás nem korlátozódhat az egyes munkafolyamatokra, fontos a központi automatikus munkairányító rendszerek kialakítása is. A környezetvédelemre is „odafigyelünk”: különösen az eocén-program keretében a bányák vízvédelmét úgy oldjuk meg, hogy a maximális bányabiztonságot, a vízkíméletet ne kiserje a környezet értékes hőforrásainak esetleges károsodása... Érdekes és fontos tevékenységünk még az ikertermékes bányászat kialakítása, magyarán: ha a szén alatt más értékes nyersanyag is van — például Nagygyeháza bauxit —, akkor ezt a szénkitermeléssel összehangolva valószínűleg meg. De ilyen „ikertermék” a kiváló minőségű víz is.

A líászprogram keretében viszont a mecseki fekete-szénkoncentrátum termelésének megkészezéséről van szó. Itt is a föld alatti munkák komplex gépesítésével, a szénelőállítás fejlesztésével és koncentrációjával, az optimális fejtésmód megválasztásával érhetjük el a célt. A bányabiztonságot elsősorban a sze-

nek kémiai és fizikai tulajdonságainak a gázkötőrésekkel összefüggő vizsgálatai és a szeizmikus mérőrendszerek kiépítése segíti.

Az elmondottakat is figyelembe véve: a világ összehasonlításában hol áll a magyar szénbányászat fejlesztését szolgáló műszaki-tudományos kutatás?

Érdemes összehasonlításul figyelembe venni az egyes bányászati világtrendek tematikáját, és azt, hogy az adott kérdésben az adott évben hol tartott a magyar bányászat. Lássuk sorra: 1961, Prága: a bányatelepítés-tervezés tudományos alapelveiről tárgyal a világtudományok kongresszus. Itthon egy évvel előbb jelenik meg a modern bányatelepítés-elmélet megalapozó és részletező, iskolateremtő szakönyv. 1963, Salzburg: téma a munkabiztonság, bányamentés. Ekkor már egy évtizede működik a mecseki szénbányáknál a kutatási osztály, hat éve dolgozik a sziliközisbizottság. 1965-ben, Londonban, 1967-ben Moszkvában a komplexen gépesített frontfejtésekről, illetve a nagy teljesítményű külfejtésekről van szó. Itthon pedig 1964-től kezdődik a teljesen gépesített frontfejtés térhódítása, ekkor már tervezik, 1970-től pedig üzemel a Thorez-külfejtés. És sorolhatnánk egészen napjainkig, amikor is 1979-ben, Isztambulban a kis fűtőértékű szilárd tüzelőanyagok műveléséről, nyersanyagpolitikai szerepéről van szó, 1982-ben, Belgrádban pedig „Az ásványi vagyon: világgazdasági tényező” lesz a program. Itthon pedig a XI. pártkongresszus határozatát követően a 3112/79. számú kormányrendelet foglalkozik ugyanevvel, és kialakulnak a hosszú távú ásványi nyersanyag- és energiapolitika körvonalai, tudományos szintűt adó szakkönyv foglalja össze a rendszer- és függvényviszonylatban az ásványi nyersanyag-előfordulások hasznosításának teljes kérdéskörét. Azt hiszem, a felsorolás is jelzi: mindig a világvonal közelében ténykedünk, ténykedünk.

Az ország gazdasági egyensúlya jegyében reméljük: hosszú távon is ez a dicséretes törekvésorozat jellemzi majd a magyar szénbányászat irányítóit.

Szatmári Jenő István

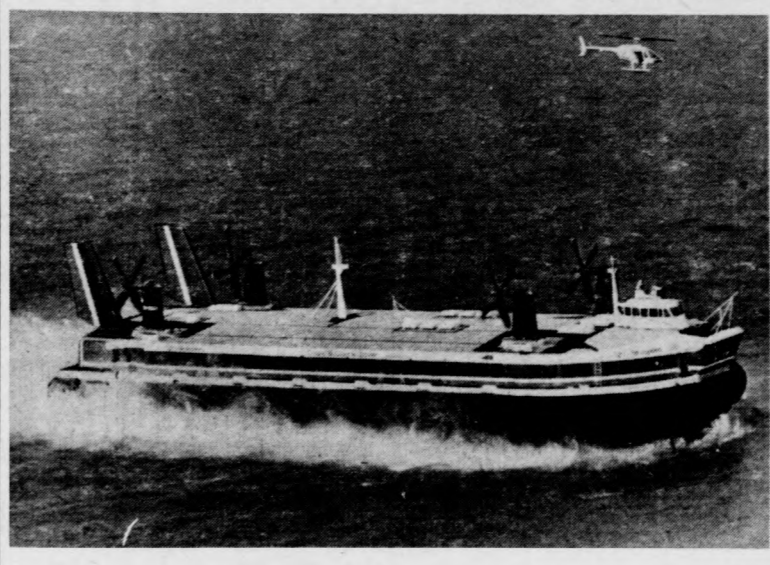
Hajózás légpárnán

A légpárnás hajók mind fontosabb szerephez jutnak a vízi közlekedésben. Maguk alá fújt légpárnán siklanak a vízfelszínen, a tolóerőt pedig gázturbinás légszavarkok szolgáltatják számukra. A légpárna óriási előnye, hogy a hajó nemcsak ötméteres hullámokat „simít maga alá”, hanem a szárazföldön is akadálytalanul haladhat mocsaras vagy homokos vidékeken. S mindehhez csupán 0,03—0,05 atmoszférás

nyomástöbbletet kell teremteniük a hajó légsűrítőinek a vízi közlekedésben. Maguk alá fújt légpárnán siklanak a vízfelszínen, a tolóerőt pedig gázturbinás légszavarkok szolgáltatják számukra. A légpárna óriási előnye, hogy a hajó nemcsak ötméteres hullámokat „simít maga alá”, hanem a szárazföldön is akadálytalanul haladhat mocsaras vagy homokos vidékeken. S mindehhez csupán 0,03—0,05 atmoszférás

csik, az előbbieket légpárnájára ugyanis viszonylag olcsóbban állítható elő. Ebből következik, hogy a légpárnás úszótest a jövőben akkor is nagy lesz, ha sikerül a levegő folyamatos szivárgását vízbe merülő szilárd oldalfalakkal csökkenteni.

A légpárnás hajók néhány évvel ezelőtt átvették az uralmat a La Manche csatornán való átkelésben. Díj-szabásuk egyezik a hajótárfával, de feleannyi idő, 40 perc alatt repítik át az utasokat Angliából Franciaországba, vagy vissza. Legújabbban a képünkön látható hajókkal bonyolítják le a tetemes forgalmat. A 300 tonnás légpárnás jármű több mint 400 személyt és 60 személygépkocsit szállíthat egyszerre. A hajó felépítménye a víz fölé 3,3 méter magasan lebeg haladás közben, s így jelentős szél-erősségű viharban is haladhat. A jármű sebessége valamelyest meghaladja az óránkénti 100 kilométert. A kikötőben alig negyedóra alatt ürül ki a gyomra, s ennyi idő elegendő, hogy újabb járművekkel utasokkal töljék meg. (KS)

Beszélgetés az autogén tréningről

A XX. század emberére jellemző az egyre gyorsuló élettempó, a fokozott magányosság, bizonyos kiengesztolatlanság és szorongásra való hajlam. Pedig mindannyian szeretnénk kiengesztolottnak, harmonikusnak élni, és keressük azt a nyugalmat, amely testi és lelki feszültségeinktől megszabadít. Ehhez nyújthat segítséget az autogén tréning. A XX. század emberére jellemző az egyre gyorsuló élettempó, a fokozott magányosság, bizonyos kiengesztolatlanság és szorongásra való hajlam. Pedig mindannyian szeretnénk kiengesztolottnak, harmonikusnak élni, és keressük azt a nyugalmat, amely testi és lelki feszültségeinktől megszabadít. Ehhez nyújthat segítséget az autogén tréning. A XX. század emberére jellemző az egyre gyorsuló élettempó, a fokozott magányosság, bizonyos kiengesztolatlanság és szorongásra való hajlam. Pedig mindannyian szeretnénk kiengesztolottnak, harmonikusnak élni, és keressük azt a nyugalmat, amely testi és lelki feszültségeinktől megszabadít. Ehhez nyújthat segítséget az autogén tréning.

nyugalom elérése, az önszabályozás valamilyen módja ösödök óta törekvése az emberiségnek, és rítusait, technikáját megtalálhatjuk a sámánizmusban, a buddhista, hinduista és keresztény kultúrákban is.

— Az AT minőségileg más. A külvilágtól való elfordulás csak látszólagos, csupán az aktuális felületi zavaró tényezőkre vonatkozik. Tehát nem beszélhetünk tudatbuzsúklésról.

— Mivel magyarázható a módszer gyors elterjedése?

— Okai részben gyakorlati, amennyiben könnyen megtanítható, bármilyen körülmények között (pl. járműveken, munkahelyen) véggezhető gyakorlatokból áll. A tudományos igényt egy fiziológiai előadás elégíti ki, amelyet a gyakorlatok megkezdése előtt hallanak a résztvevők az idegrendszer és a szervezet funkcionális-dinamikus működéséről. Ebben megmagyarázzák a vegetatív idegrendszer közvetítő szerepét a funkcionális megbetegedések létrejöttében.

— Milyen előnyei vannak az AT-nek az egészséges embereknek?

— Felfrissülést és gyorsabb regenerálódást biztosít. Öt-tíz perces tréning két-három óra alvásnak is megfelelő. Például Nyikolajev és Popov úrhajók AT-vel pihentek a világűrben. Fokozza a fizikai és lelki túróképeséget. Segíti az alkalmazkodást és a kontaktustermelést. És mindezekkel az ember közelebb kerülhet ahhoz a vágyott célhoz, amelyet önmegvalósításnak nevezünk.

— Milyen előnyei vannak az AT-nek az egészséges embereknek?

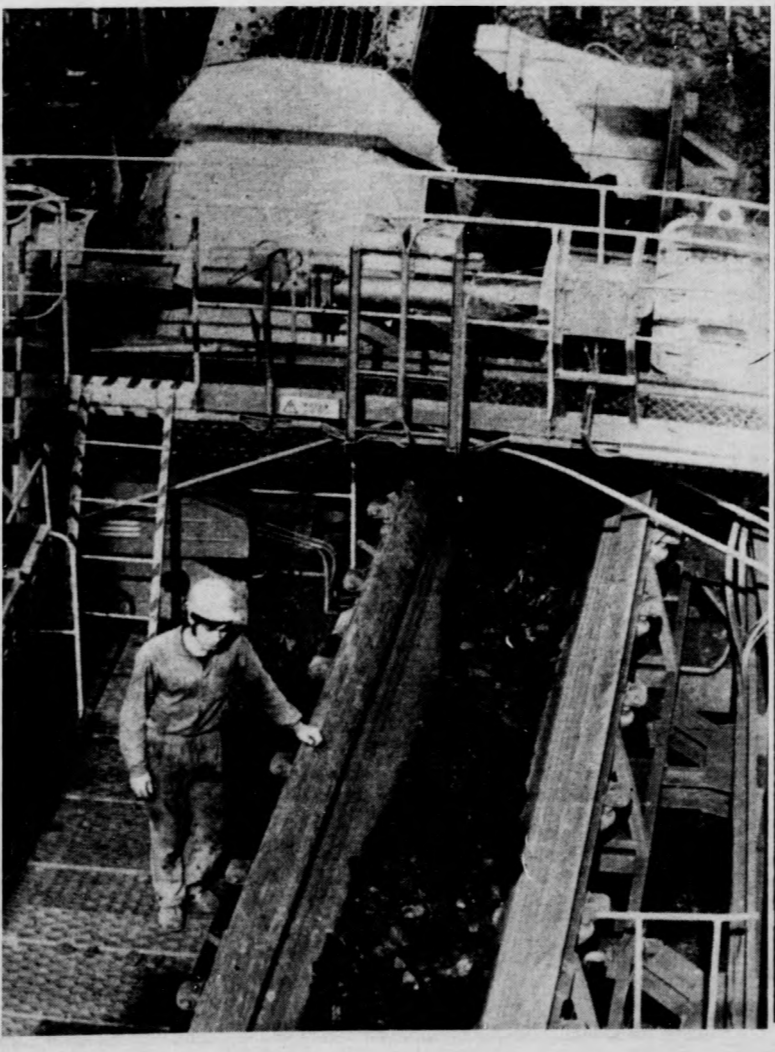
— Felfrissülést és gyorsabb regenerálódást biztosít. Öt-tíz perces tréning két-három óra alvásnak is megfelelő. Például Nyikolajev és Popov úrhajók AT-vel pihentek a világűrben. Fokozza a fizikai és lelki túróképeséget. Segíti az alkalmazkodást és a kontaktustermelést. És mindezekkel az ember közelebb kerülhet ahhoz a vágyott célhoz, amelyet önmegvalósításnak nevezünk.

Anyagmozgatás — szállítószalaggal

A gyárparban, építőparban, bányászatban, mezőgazdaságban egyre nagyobb problémát okoz a különböző anyagok mozgatása. Omlasztott és darabú mozgatására kiválóan bevált, hatékony eszköz a szállítószalag, amely jól használható tömeggyártó üzemekben a szerelés végzésére is. A szállítandó anyag minőségének megfelelő a szállítórendszer anyaga és szerkezete; anyaga lehet textilheveder, gumiheveder, textilbetét, acélheveder vagy sodronyheveder. Az utóbbiakat főleg meleg anyagok szállítása hűtéskor használják. A textilbetét a heveder teherhordó anyaga, amelyet még műszállal vagy acélhuzallal is erősítenek. A heveder gumi fedőréteget néha bordásra vulkanizálják, így a szállított anyag nagyobb emelkedési szög esetén sem csúszik vissza.

Szabályos szögletes anyagok, például csomagok szállítására és gyári szerelőszerkezetek sík hevedert használnak. Omlasztott anyaghoz szinte kivétel nélkül vályúsítt hevedert alkalmaznak, mert így sokkal nagyobb a rá rakható anyagmennyiség, mint sík szalag esetében.

A szállítószalag lényegében olyan folyamatos működésű szállítórendszer, amely az anyagot két forgódob között kifeszített végtelenített hajlékony hevederrel szállítja. Az egyik forgódob a hajtódob, amely mozgatja a rajta átforduló hevedert, a másik a feszítődob, amellyel beállítható a kellő feszültség. A szállítószalag lehet vízszintes vagy 20 fokig ferdén emelkedő. Olykor vízszintes és ferde szakaszok váltogatják egymást, ekkor a heveder töréspontjain terelődobok vannak. A szállítószalagon az anyagot a szállítás irányában mozgó felső szalagág szállítja, ezért azt sűrűn elhelyezett görgőkkel támasztják alá.

— Szigeszti elemeket tartalmaz, így tudatosan igyekszünk felébreszteni az érdeklődést, majd meggyőzni a hallgatóságot a módszer előnyeiről. A tanításnál a szövegmondás hangsúlyosa, a gyakorlatvezető aktív vagy passzív viselkedése is széles skáláját rejti a szugesztív elemeknek. Abban azonban különbözik az AT minden szugesztív eljárástól, hogy rendszeres gyakorlással, fokról fokra, önértékeléssel elérhető különleges lelkiállapotra, és nem célja direkt vagy indirekt módon a tünetek háttérbe szorítása. A már elért pszichés állapotban kerül sor az egyes testi vagy lelki problémákra ható formulák beépítésére. A szugesztív eljárásoknak azt a veszélyét, hogy a páciens passzívvá válik, ez a módszer kezdettől fogva igyekszik elkerülni.

— Milyen előnyei vannak az AT-nek az egészséges embereknek?

— Felfrissülést és gyorsabb regenerálódást biztosít. Öt-tíz perces tréning két-három óra alvásnak is megfelelő. Például Nyikolajev és Popov úrhajók AT-vel pihentek a világűrben. Fokozza a fizikai és lelki túróképeséget. Segíti az alkalmazkodást és a kontaktustermelést. És mindezekkel az ember közelebb kerülhet ahhoz a vágyott célhoz, amelyet önmegvalósításnak nevezünk.

— Milyen előnyei vannak az AT-nek az egészséges embereknek?

— Felfrissülést és gyorsabb regenerálódást biztosít. Öt-tíz perces tréning két-három óra alvásnak is megfelelő. Például Nyikolajev és Popov úrhajók AT-vel pihentek a világűrben. Fokozza a fizikai és lelki túróképeséget. Segíti az alkalmazkodást és a kontaktustermelést. És mindezekkel az ember közelebb kerülhet ahhoz a vágyott célhoz, amelyet önmegvalósításnak nevezünk.

— Milyen előnyei vannak az AT-nek az egészséges embereknek?

— Felfrissülést és gyorsabb regenerálódást biztosít. Öt-tíz perces tréning két-három óra alvásnak is megfelelő. Például Nyikolajev és Popov úrhajók AT-vel pihentek a világűrben. Fokozza a fizikai és lelki túróképeséget. Segíti az alkalmazkodást és a kontaktustermelést. És mindezekkel az ember közelebb kerülhet ahhoz a vágyott célhoz, amelyet önmegvalósításnak nevezünk.

— Alomszerűnek mondha-

Györi M. Hajnal

Tavaszi rajt Békéscsabán

Itt a tavasz! Hol van? — kérdezhetik sokan, a labdarúgásra azonban érvényes ez a megállapítás, hiszen az őszi idényzárast követően szünet nélkül folytatódik a küzdelem-sorozat, karácsonyig négy tavaszi mérkőzésre is sor kerül. Az első fordulón ma, szombaton Békéscsabán lép pályára a DMVSC együttese.

Van mit feleltetniük a debrecenieknek, hiszen nem csupán a legutóbbi 0-5, hanem az augusztusi nagyérdői Békéscsaba elleni szezonnyitó 2-4 is a fiaskók között szerepel. Érdekes módon e két rossz eredmény fogja közre a DMVSC őszi teljesítményét. Továbbra is nehéz helyzetben van Kovács Ferenc vezető edző, mivel Kerekes térde továbbra sem egészesen, állapotuk csak romlott a csepeli mérkőzésen kapott rúgást követően, így nem valószínű, hogy pályára lép Békéscsabán a bajnokság jelenlegi gólkirálya. Elképzelhető, hogy hiányozni fog Timár is, aki húzódarabként bajlódott a héten. Ezek szerint az alábbi csapat játéka várható:

Szűcs I. — Szűcs J., Garamvölgyi, Szigeti, Fodor — Sallai, Menyhart, Czíkora — Varga, Tóth, Jankovics. Készenlétben áll: Szabó J., Lukács, Szijgyártó, Szabó A., Stercel és Ludászki. A találkozót 13 órakor kezdődik, játékevezető: Kuti.

A debreceniek ma reggel autóbusszal utaznak a mérkőzés színhelyére. A délelőtti órákban egy másik NB I-es labdarúgócsapat is útra kel a hajdúsági megyeszékhelyről: a szerdai nyíregyházi mérkőzést követően Debrecenben készült a szombati Diósgyőr elleni összecsapásra a Pécsi MSC együttese.

A forduló párosítása: Békéscsaba—DMVSC, Volán—Szombathely, Nyíregyháza—Bp. Honvéd, Diósgyőr—Pécs (13 óra), Csepel—Ferencváros (13.30), Vasas—Zalaegerszeg (14.30), Rába ETO—Ózd (15.30), Újpest—Szeged (16.30). Ez utóbbi mérkőzésről 18.45 órától a Kossuth adón hangzik el összefoglaló, a többi találkozóról a Petőfi adón hallhatunk 14.35, illetve 16 órától. Vasárnap a tévében is láthatjuk a Videoton—Tatabánya rangadót.

ÖKÖLVÍVÓ CSB

Vasárnap Debrecenben: Vasutasok—Dózsa válogatott

A kiemelt szakszervezeti országos ökölvívó csapatbajnokság utolsó fordulóját rendezik meg december 6-án, vasárnap. A három mérkőzés közül az egyiket, a Vasutas szakszervezeti válogatott—Dózsa válogatott összecsapást Debrecenben, a városi sportcsarnokban benyújtják le.

Az utolsó forduló előtt a Dózsa válogatott 9 ponttal a harmadik helyen áll, viszont a vasutasok két pontjukkal a hatodik helyet foglalják el a bajnoki táblázaton. A papírforma a belügyiék mellett szól. A csapatok

összeállítása csak a mai mérlegelés után válik ismertté, addig is csak találgathatunk.

A Dózsa válogatott erőssége lehet az EB-bronzermes Némédi, az olimpiai harmadik helyezett Lévai és a válogatott Molnár. A vasutasoknál minden bizonnyal szorítóba lép a vasutas EB aranyérmese, Alvincs Gyula, sportcsomagját ígérte egy Lévai—Alvincs összecsapás. A DMVSC öklözői közül Erdős, az utánpótlás korú Deél és Szilágyi juthat majd szóhoz.

A csapatbajnoki versenyt délelőtt 10 órakor kezdik.

Röplabda NB II

Féldíőhöz érkezett a II. osztályú röplabda bajnokság. A három debreceni csapat szerepléséről csak elismeréssel szólhatunk, hiszen a DUSE-lányok és a Kinizsi-férfiak az élcsoportban foglalnak helyet, míg a DUSE férfi csapata a várakozásnak megfelelően versenyben van a feljutásért. Igaz, az NYVSSC-nek nemcsak egyetlen több győzelme van, de a szettaránya is nagyon jó.

Férfiak:

1. NYVSSC	11 11 0 33: 1 22
2. DUSE	11 10 1 30: 9 21
3. K.-barcika	11 8 3 27: 18 19
4. K. Lombik	11 7 4 24: 14 18
5. D. Kinizsi	11 6 5 24: 20 17
6. Sz. TITASZ	11 6 5 22: 20 17
7. Ny.-házi Mg.	11 4 7 20: 24 15
8. S.-újhely	11 4 7 18: 25 15
9. Nyírbátor	11 3 8 14: 27 14
10. Hejőcsaba*	11 3 8 13: 26 13
11. K.-tisza M.	11 2 9 11: 31 13
12. MÉMTE	11 2 9 9: 30 13

Megjegyzés: a Hejőcsabából ki nem állásért egy büntetőpont levonva.

Nők:

1. Eger SE	11 11 0 33: 8 22
2. Miskolci Sp.	11 10 1 32: 7 21
3. Nyh. Tanárk.	11 8 3 26: 15 19
4. Ganz Vani.	11 7 4 25: 19 18
5. DUSE	11 7 4 25: 19 18
6. VOR	11 5 6 22: 21 16
7. NYVSSC	11 4 7 19: 24 15
8. T.-vasvári	11 4 7 18: 23 15
9. S.-újhely	11 4 7 17: 24 15
Nyírbátor	11 4 7 17: 24 15
11. Mezőkövesd	11 2 9 11: 29 13
12. Harisnyagy.	11 0 11 0: 33 11

Torna

Budapesten került sor az 1981. évi országos ifjúsági II. osztályú csapatbajnokságra. A DMVSC tornászai jól szerepeltek a versenyen, és végül a 2. helyen végeztek a Vasas Izzó csapata mögött. A debreceni együttesben a következők kaptak helyet: Erdőhegyi, Szitha,

Móré, Bóde, Bánki, Molnár. Elsősorban utóbbi kettő nyújtott jó teljesítményt. Mivel az Ú. Dózsa óvat nyújtott be helytelen időpontközlelés miatt — ezért nem tudtak ők részt venni —, egyelőre az érmeiket nem adták ki.

Asztalitenisz

A férfi asztalitenisz NB III-ban a Debreceni BIOGAL és a Szolnoki Volán azonos pontszámmal állt az első-második helyen. E két együttes a napokban Szolnokon mérkőzött egymással, a tét az NB II-be jutás volt. A debreceniek érdekes, izgalmas és szoros küzdelemben sikerrel vették az akadályt és 9:7 arányban nyertek. A győzelmet Gara 3, Somogyi 3, Szolek 2 és Palotás szereztek.

A hírek szerint 1982-ben az asztalitenisz sportágban is átérnek az őszi-tavaszi bajnoki rendszerre. Tavasszal egyfordulós bajnokság lesz, amikor is nem lesz kiesés, sem feljutó. E tény is lehetővé teszi, hogy az ismét az NB II-ben szereplő D. BIOGAL szakosztályában rendeződjene a személyi és anyagi követelmények.

Az ideai sikert kívívó versenyzők: Gara, Szolek, Palotás, Somogyi, Siklós, Papp és Bujdosó. Edző: Palotás József.

Képes Sport Kupa Miskolcon

Jubileumhoz érkezett a Képes Sport szerkesztőségének 10. évfordulójának tiszteletére rendezett teremlabdarúgó-torna: az idén tízedik alkalommal küzdenek meg a csapatok a díszes szertűrel. A rendezők ezúttal visszatérnek az első színre, ismét Miskolc ad otthont a rangos eseménynek. Pénteken a szervezők sajtótájékoztatót tartottak, amelyen elmondták, hogy új létesítményekkel, kolnakkal, nemzetközivé szelítik az együttesek vetélkedőjét. Így a kupavédő Videoton és a hazai DVTK mellett két cseh-szlovák csapat, a Tatra Prešov, valamint a Lokomotiv Kossó, valamint a Lokomotiv Kossó gárdái viaskodnak majd a parketten. Az együttesek december 28-án, 29-én és 30-án küzdenek majd az élsőegért.

SOROKBAN

Püspökladányban megrendezték a téli tehetségkutató úszóverseny második fordulóját is. Kabai, hajdúsoboszlói és ladányi fiatalok vetélkedtek.

A skandináv nemzetközi asztalitenisz bajnokságon a magyar férfi, illetve női válogatott egyaránt a negyeddöntőben mondták búcsút a küzdelem-sorozatnak. A nőknél Kima, a férfiaknál Jugoszlávia állította meg csapatunkat.

December 8-án, kedden délután 3 órakor a művelődési központ konferenciatermében tartja ifjúsági parlamentjét a D. Sportiskola.

A Hajdú-Bihar megyei labdarúgó szövetség játékevezetői bizottsága december 12-én, szombaton este fehérsz asztal mellett tartja idényzáró összejövetelét.

A női kézilabdázók B-világ-bajnokságán már csak Románia áll pontvesztés nélkül a negyedik forduló után.

Barcelonaiban megkezdődött a viládbá BEK-döntő. Lapzárta után rendezték a nyugat-berlini Spandau és a Vasas összecsapását. A magyar bajnok ma a házigazda spanyol együttesrel, vasárnap a holland Alphen csapatával mérkőzik.

Január 15-16-án Madridban ülésezik a labdarúgó-világbajnokság szervező bizottsága és a FIFA végrehajtó bizottsága. Ez utóbbi testület határoz a sorsolás menetrendjéről, ekkor készíttik el a júniusban kezdődő spanyolországi VB küzdelem-sorozatának csoportbeosztását. Mint ismeretes, a 24-es döntő résztvevőit hat négyes csoportba osztják.

Idényzárás lesz az NB I-es ifjúsági labdarúgó-bajnokságban. Ma, szombaton a pillanatnyilag harmadik helyen álló DMVSC a Nyíregyházi VSSC otthonában lép pályára (11 óra).

A hét végén Egerben rendezik a serdülő köztűzfogású birkózók országos csapatbajnokságát. A szabadfogásúak versenyére december 12-én, szombaton délután és 13-án, vasárnap délelőtt a debreceni városi sportcsarnokban kerül sor.

Az országos ifjúsági labdarúgó kupában Békési SE—D. Kinizsi és Battonya—DMVSC, a serdülőök tornáján Békéscsaba—Aragyapár—DMVSC és Balmazújváros—Békéscsaba. Előre Spartacus mérkőzéseket rendeznek december 10-én, szerdán 13 órától.

A hét végi sportműsor

DECEMBER 5., SZOMBAT BIRKÓZÁS DMVSC Vágóhíd utcai birkózócsarnoka, 10: Az utóór-olimpia területi döntője — szabadfogásban.

Városi sportcsarnok, 10: Vasutas válogatott—Dózsa-válogatott. Kiemelt szakszervezeti csb.

SAKK Megyei sporthivatal tanácssterme, 9: A megyei ifjúsági csapatbajnokság mérkőzése.

TOLLASLABDA Ybi Miklós Műszaki Főiskola, 14: Megyei női, férfi felnőtt tizek bajnoksága.

DECEMBER 6., VASÁRNAP ASZTALITENISZ Nográdi Sándor Általános Iskola, 8.30: A debreceni járás és évi felnőtt női, férfi bajnoksága.

A sporttelep öltözőépületéhez csatlakozik a 6x12 m alapterületű tornaterem, amely példás gyorsasággal, a község összefogásával készült

Félre a nyakkendőt, vegyük a lapátot!

Így épül a tornaterem Görbeházán

Csikorogva nyílik az ajtó, s egy szöke kobak földözött lavort egyszúlyozva surran ki az udvarra. Véget ért a tornaóra, megmosdottak a gyerekek. Kiürült az aprócska tanterem, melynek falain a bordásfalak jelzik, hogy milyen célra használják mostanában. A nebulók a parányi összekötő folyosón elhelyezett fogasról kapkodják magukra ruháikat, cserélők csizmára a tornacipőt. Víz és tornaterem nélkül van Görbeházán a nyolctantermes általános iskola, a kényszer szülte e mindennapos szükségmegoldást.

Gál Miklós majd két évtizedes budapesti, újabban pedig rövid polgári kitérő után februárban került vissza az alig kétezer-nyolcszáz lelket számláló községbe, tanácselnök lett szülőfalujában. — Nem tartható a jelenlegi helyzet, sürgősen változtatni kell a mostoha körülményeken! Tavasszal összedugtuk a fejünket, s olyan tervet süttöttünk ki, amely ha megvalósul, akkor rövidesen nem is egy, hanem két tornaterem lesz a faluban. Rádásul egy kalap alatt azt sikerül megoldanunk, hogy a váltott műszakos tanításról hamarosan átérhetünk a délelőtti oktatásra.

— Három legyen egy csapásra! Nem rossz!

— Csak sokat kellett gondolkodni rajta, s akkor könnyen kikalkozható a megoldás. A jelenlegi nyolctantermes iskola a hatodik ötéves tervben négy új tanteremmel és egy tornateremmel bővül (az 1984-ben átadásra kerülő építkezésre a megyei költségvetésből kapunk pénzt), akkor aztán fel szabadul majd a jelenlegi épületben egy-egy napközis és gyakorlati terem, s nem lesz szükség a most testnevelési célokra használt szobára sem, épül viszont az új szárnyban egy önálló tornaterem. Így kétszeresére bővül a férőhely, s mind a tizenhat tanulócsoporthat délelőtt jár majd iskolába.

— Két dolgot ezzel orvosolnak, de az említett harmadik csapásról, a sporttelepen készülő tornaterem ötleteről még nem szólt.

— Az említett iskolabővítés csak 1984-re valósul meg, az önálló tornatermet viszont már tavasszal, május végén szeretnénk felavatni. Nem volt könnyű keresztülvinni a dolgot, végül mégis példás módon felsorakozott az ügy mögé az egész falu, sőt a szűkebb értelemben vett környék is. Megértették az emberek: a gyerekekről van szó, a felnővekvő nemzedék egészségéről. Nem hagyhatjuk őket ilyen körülmények között tornáztatni!

— Pénteknél, minden felelő hiányában nagy melegség volt hozzálátni egy ilyen beruházáshoz... — Egészséges rizikóvállalás mindig szükséges — vágja rá egyből a tanácselnök. — Különböző is, ott volt mögöttünk az egész falu: a helyi Béke Tsz, a polgári Agrokémiai Vállalat, az AFÉSZ és a SZÉV összesen 162 ezer forintot ajánlott fel kérésünkre az induláskor, s az iskolaudvaron levő régi faskamra

bontásából is származott 16 ezer forintnyi téglá, amit később beépítettünk az új tornaterembe. Ez volt a kezdés. S tessék, nézzen körül, itt tartunk most, fél évvel az ötlet megszületése után!

Sétálunk a ligettel övezett görbeházi sportpályán, s az öltöző mellett már valóban ott áll, fődémellel beborítva a tornaterem. — Ha az időjárás is hozzájárul, akkor a hét végén befedjük az épületet. Van a községben négy ács kisiparos, szombaton megcsinálják a gerendákat, vasárnap pedig a cserepezést — fűzi tovább a gondolatot Gál Miklós.

A tanácselnök nemcsak elviekben irányította — szá-

is várható több, az idei évre is ennyi szerepelt a tervekben. Most azonban — a pótlólagos ötlet megvalósítása érdekében — szívesen vállalták a túlteljesítésre: a tornaterem költségei egymillió forint fölé dobják az 1981-ben végzett társadalmi munka értékét.

A görbeházaiak úgy vágják fejszéjüket a nagy fába, hogy csak önmagukra számíthatnak. Igaz, közben Karakas László országgyűlési képviselő tanácsait megfogadva pályázatot nyújtottak be az Országos Testnevelési és Sporthivatal gazdasági szervezethez, s a kérelem elbírálása után a napokban várják az „égből pottyan” három-

Parányi tanteremben tornáznak a görbeházi iskolások

vaival szólva: — a csapatot. Maga is részt vállalt a munkából. Akárcsak a tanács apparátus többi dolgozója. Felértéve a nyakkendőt és a keménygalléros inget, vette mindenki a lapátot. Alig akadt a faluban olyan valaki, aki ne segédkezett volna valamilyen formában. Jöttek a helyi sportegyesület játékosai, vezetői, az általános iskola úttörői, a vadásztársulat és a munkásörög tagjai, az önkéntes tűzoltók, az MHSZ-klub aktivistái, az ÉVISZ és a szövetséget szocialista brigádja, a tanács-társulat szervezésében majd háromszáz görbeházi lakos, külön csoportban a helyi kisiparosok, megint más alkalommal egy leninvárosi szocialista brigád és a termelőszövetkezet építőkollektívája. Több mint hatszázan serénykedtek az ötlet valóra váltásában, munkájuk értéke meghaladta a 150 ezer forintot.

A beszelgetés egyik mellékmondatából tudjuk, hogy Görbeházán eddig soha, egyetlen esztendőben sem végeztek ötszáz ezer forint feletti társadalmi munkát. Ilyen parányi községtől nem

